

НАРЕДБА № ..... от ..... 2009 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.1. „Колективни дейности” по приоритетна ос № 3 „Мерки от общ интерес” по Оперативна програма за развитие на сектор “Рибарство” на Република България, финансирана от Европейския фонд по рибарство за периода 2007 – 2013 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.1. „Колективни дейности” по приоритетна ос № 3 „Мерки от общ интерес” по Оперативна програма за развитие на сектор “Рибарство” /2007–2013/ на Република България (ОПРСР), финансирана от Европейския фонд по рибарство (ЕФР).

Чл. 2. Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане на една или повече от целите на мярката, както следва:

1. Създаване на Организации на производителите;
2. Подобряване професионалните умения, работа в мрежа и обмен на опит и добри практики между организациите;
3. Подобряване структурирането на сектора;
4. Насърчаване партньорството между учените и заетите в сектор «Рибарство» лица;
5. Промоция на селективни методи и уреди за риболов и намаляване на приуловите, както и насърчаване подобряването на работните условия и безопасността;
6. Изследвания, които рефлектират върху състоянието и експлоатацията на рибните ресурси;

Чл. 3. Безвъзмездната финансова помощ по тази наредба се предоставя при спазване изискванията на Регламент на Съвета (ЕО) № 1198/2006 от 27 юли 2006 г. за Европейския фонд по рибарство (ОВ, 15.08.2006, L 223), публикуван на български език в Специално издание 2007 г. на Официален вестник, глава 04 – Рибарство, том 09, стр. 224, и на Регламент на Комисията (ЕО) № 498/2007 от 26 март 2007 г. (ОВ, 10.05.2007, L 120) за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент на Съвета (ЕО) № 1198/2006.

Чл. 4. (1) За всяка мярка от приоритетна ос № 3 „Мерки от общ интерес” се кандидатства с отделен проект.

(2) За финансово подпомагане по реда на тази наредба с нов проект се кандидатства след извършване на окончателно плащане по предходен проект.

(3) Кандидатите за финансово подпомагане могат да кандидатстват едновременно по повече от една мярка от приоритетна ос № 3 с отделни проекти, съгласно условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по съответните наредби за прилагане на ОПРСР

Глава втора.
УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I
Обхват на дейностите и допустими сектори

Чл. 5. Безвъзмездна финансова помощ се предоставя за проекти, насочени към подобряване структурирането на сектора и прилагането на колективни дейности, по следните сектори, посочени в Заявлението за кандидатстване, съгласно *Приложение № 1*:

Сектор 01: Създаване на организации на производителите в сектор „Рибарство”.

Сектор 02: Преструктуриране на признати организации на производители в сектор „Рибарство”.

Сектор 03: Прилагане на планове за подобряване на качеството на продуктите, произвеждани от организации на производителите.

Сектор 04: Провеждане на обучения или развитие на нови методи и средства за обучение.

Сектор 05: Създаване на партньорства между учени и заетите в сектор "Рибарство".

Сектор 06: Създаване на мрежа и обмен на опит и добри практики сред организациите, насърчаващи равните възможности между мъжете и жените и между останалите заинтересовани страни в сектор „Рибарство”.

Сектор 07: Други дейности.

Раздел II
Финансови условия

Чл. 6. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя в рамките на наличния бюджет въз основа на финансовото разпределение, посочено в Глава 7 на ОПРСР.

Чл. 7. (1) Безвъзмездната финансова помощ е в размер до 100 на сто от размера на одобрените и реално извършени инвестиционни разходи, от които 75 на сто се осигуряват от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България.

(2) Размерът на безвъзмездната финансова помощ за сектор 01, 02 и 03 е намаляващ, както следва:

1. за първата година - 100 на сто от реално извършените инвестиционни разходи, свързани с изпълнението на проекта;

2. за втората година – 80 сто от реално извършените инвестиционни разходи, свързани с изпълнението на проекта;

3. за третата година – 60 сто от реално извършените инвестиционни разходи, свързани с изпълнението на проекта.

(3) Намаляване на размера на безвъзмездната финансова помощ по предходните алинеи се допуска само при условията по чл. 28.

(4) Максималният и минималният размер на безвъзмездната финансова помощ се определят на база Критериите за определяне размера на финансовата помощ., съгласно *Приложение № 2*.

(5) Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект за целия програмен период не трябва да надвишава левовата равностойност на 350 000 евро.

(6) Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на 10 000 евро.

(7) Предварителните разходи по чл. 21 ал. 8, т. 2 са в размер до 10 на сто от размера на одобрените и реално извършени инвестиционни разходи, но не повече от левовата равностойност на 25 000 евро.

Чл. 8. (1) Плащанията по проект могат да бъдат авансово, междинно и окончателно.

(2) Авансово плащане се допуска по реда и при условията на чл. 31 и чл. 32.

(3) Междинно плащане се допуска по реда и при условията по чл. 33 и чл. 34

Чл. 9. Кандидатът не се подпомага по реда на тази наредба в случай, че за същата инвестиция е одобрен за подпомагане и/или е получил безвъзмездна финансова помощ от националния бюджет и/или от други програми на Общността.

Раздел III Изисквания към кандидатите

Чл. 10. За безвъзмездна финансова помощ могат да кандидатстват:

1. юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел;
2. организации на производители на риба и други водни организми в сектор "Рибарство";
3. браншови организации;
4. юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите;
5. научни и учебни организации;
6. пазарни организации.

Чл. 11. (1) Кандидатите по чл. 10 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да нямат изискуеми и ликвидни публични задължения към държавата;
2. да нямат изискуеми и ликвидни задължения към Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури /ИАРА/ и Държавен фонд „Земеделие” /ДФЗ/;
3. членовете на управителните органи на юридическите лица не са осъждани с влязла в сила присъда за престъпления против собствеността, стопанството, освен ако не са реабилитирани и не са лишавани от правото да упражняват търговска дейност или да заемат ръководна, отчетна или материалноотговорна длъжност.

(2) Кандидатите по чл. 10, т. 2 и т. 3 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да бъдат признати от Министъра на земеделието и храните по реда на наредба № 41 от 20 април 2006 г.;
2. членовете ѝ да произвеждат, преработват или продават не по-малко от 7 на сто от продукцията на страната за предходната календарна година.

(3) Кандидатите по чл. 10, т. 4 трябва да отговарят и на следните изисквания:

1. да не са обявени в несъстоятелност или да са в открито производство по несъстоятелност;
2. да не са в производство по ликвидация.
3. да са вписани или да са заявили вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

(4) За кандидатите по 10, т. 6 - да са регистрирани като пазар на производителите по реда на чл.14 от Закона за стоковите борси и тържищата.

(5) За кандидати за сектор 03, кандидата трябва да е специално признат съгласно член 12 от Регламент (ЕО) № 104/2000.

(6) Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ от ЕФР на кандидати, които:

1. са били или в момента се намират в процедура по възстановяване на отпусната безвъзмездна финансова помощ, в резултат на нарушение на задължение по чл. 43.

2. са представили документи с невярно съдържание при осигуряване на информация, поискана от ИАРА или не предоставят тази информация.

Чл. 12. Кандидатите трябва да представят проектна обосновка, доказваща целесъобразността на проекта.

Чл. 13. При неспазване разпоредбите на чл. 10 ИАРА не предоставя безвъзмездна финансова помощ от ЕФР, за максимален срок от пет години.

Раздел IV **Изисквания към проектите**

Чл. 14. Инвестициите по реда на тази наредба се реализират на територията на Република България.

Чл. 15. Подпомагат се проекти, които:

1. отговарят на целите на мярката по чл. 2
2. са от общ интерес за кандидатите по чл. 10.
3. осигуряват достъп към резултатите от проекта за заетите в сектора при еднакви условия.
4. са насочени към подобряването на предлаганите услуги.
5. допринасят устойчиво за по-доброто управление или опазване на ресурсите.
6. насърчават селективни методи за риболов или уреди и допринасят за намаляване на приулова;
7. водят до отстраняване на изгубени риболовни уреди от морското дъно;
8. водят до подобряване на работните условия и безопасността;
9. допринасят за прозрачността на продуктите от риболов и аквакултура, включително и за възможността за проследяване;
10. подобряват качеството и безопасността на храните;
11. развиват, реструктурират или подобряват обектите за производство на аквакултура;
12. се отнасят до инвестиции в оборудване за производство, преработка или пласмент и инфраструктура, вкл. и третиране на отпадъци.
13. усъвършенстване на професионалните умения или разработване на нови методи и средства за обучение.
14. насърчаване партньорството между учените и операторите в сектор „Рибарство”.

15. допринасят за работа в мрежа и обмен на опит и добри практики между организациите, с цел създаване на равни възможности за мъжете и жените и за останалите участници в сектора.

16. допринасят за целите на дребномащабния крайбрежен риболов

17. подобряват управлението и контрола върху условията на достъп до риболовните райони, по специално чрез изготвяне на местни планове за управление

18. създаване на организации за производителите, тяхното реструктуриране и изпълнението на техните планове за подобряване на качеството.

19. извършване на проучвания, свързани с насърчаване на партньорството в сектор „Рибарство” с трети страни.

Чл. 16. (1) За кандидати по Сектор 02, реструктурирането обхваща случаи, когато организацията на производителите претърпи значителни промени като членство, предлагани продукти, обем на продукцията и т.н.

(2) Осъществените промени не трябва да водят до създаването на нова организация на производителите и нейното признаване по реда на Регламент (ЕО) 104/2000.

(3) За кандидатстване по реда на Сектор 02 организацията на производителите трябва да представи Оперативна програма, отговаряща на изискванията на Раздел VII от Наредба № 41 от 20 април 2006 г. и утвърден по реда на Раздел III от Наредба № 41 от 20 април 2006 г. Правилник на организацията на производителите.

Чл. 17. (1) За кандидати по Сектор 03, предложеният план за подобряване на качеството трябва да е получил одобрението на Министъра на земеделието и храните.

(2) Планът за подобряване на качеството следва да обхваща всички фази на производството и търгуването на продуктите.

(3) Планът трябва да включва следното:

1. значително подобрене в качеството на продуктите, когато те са на борда на риболовни съдове, или при отглеждането им,

2. оптимално запазване на качеството им по време на улова, разтоварването, извличането, манипулирането, транспортирането и пускането на пазара на продуктите;

3. прилагането на подходящите техники и технологични умения за постигане на горните цели;

4. описание на планираните мерки, включително и подготвителни проучвания, обучение и инвестиции.

(4) Представеният от организацията на производителите План за подобряване качеството на продуктите се препраща на Европейската комисия. Този План не може да бъде одобрен от Министъра на земеделието и храните преди да бъде изпратен на Комисията и в срок от 60 дни след това, през който период Комисията може да изиска внасянето на изменения или да откаже одобрението на съответния план.

Чл. 18. Разходите по заплати по реда на чл.21, ал.3, т.2 и чл.21, ал.4, т.2 са допустими само за персонала, който е допълнително нает спрямо обичайния състав на организацията на производителите.

Чл.19. (1) В случаите, когато безвъзмездна финансова помощ се отпуска за мерки, идентични с тези от Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2 на ЕФР, се зачитат условията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по наредбите за мерките от Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2, без да се засягат разпоредбите на настоящата Наредба.

(2) Дейностите, свързани с реалното подобряване на управлението и контрола върху условията на достъп до риболовните райони, се подпомагат по Приоритетна ос 1, с изключение на разходите по чл. 21, ал.5, т.1.

(3) При отпускане на безвъзмездна финансова помощ за дейностите по чл.21, ал. 5, т. 1, се спазват разпоредбите на Раздел II от Регламент /ЕО/ 2371/2002.

Чл. 20. Кандидатите представят заявление за кандидатстване по образец, съгласно Приложение № 1.

Раздел V

Допустимост на дейностите и разходите

Чл. 21. (1) Допустими за финансиране са дейностите по сектори, посочени в заявлението за кандидатстване, съгласно Приложение № 1.

(2) Допустими за финансиране по Сектор 01 са следните административни разходи, когато са действително направени от организацията на производители по създаването и функционирането ѝ:

1. разходи, свързани с подготвителната работа по учредяването на организацията и изготвянето или на учредителния акт и устава;
2. разходи за персонал (възнаграждения и заплати, разходи за обучение, разходи за командировки) и такси за технически услуги и консултации;
3. разходи за кореспонденция и телекомуникации;
4. разходи за офис оборудване и амортизации или разходи за лизинг на такъв вид оборудване;
5. разходи за наличните превозни средства, на разположение на персонала на организацията;
6. разходи за наем или, в случай на покупка, за начислени лихви, които са били действително заплатени, както и други разходи и такси, произтекли от обитаването на помещенията, използвани за административното функциониране на организацията на производители;
7. разходи по застраховки, свързани с транспорт на персонала и административни сгради и съдържащото се в тях оборудване.

(3) Допустими за финансиране по Сектор 02 са следните административни разходи, когато са действително направени от организацията на производители по нейното функциониране:

1. разходи, свързани с изменението на учредителния акт и устава;
2. разходи за персонал (възнаграждения и заплати, разходи за обучение, разходи за командировки) и такси за проучвания, технически услуги и консултации;
3. разходи за кореспонденция и телекомуникации;
4. разходи за офис оборудване и амортизации или разходи за лизинг на такъв вид оборудване;
5. разходи за наличните превозни средства, на разположение на персонала на организацията;
6. разходи за наем или, в случай на покупка, за начислени лихви, които са били действително заплатени, както и други разходи и такси, произтекли от обитаването на помещенията, използвани за административното функциониране на организацията на производители;

7. разходи по застраховки, свързани с транспорт на персонала и административни сгради и съдържашото се в тях оборудване.

(4) Допустими за финансиране по Сектор 03 са следните административни разходи, когато са действително направени от организацията на производители по изготвянето и изпълнението на плана за подобряване на качеството:

1. разходи във връзка с предварителните проучвания, изготвянето и изменението на плана;
2. разходи за персонал (възнаграждения и заплати, разходи за обучение, разходи за командировки) и такси за технически услуги и консултации;
3. разходи за кореспонденция и телекомуникации;
4. разходи за офис оборудване и амортизации или разходи за лизинг на такъв вид оборудване;
5. разходи по мерки за информиране на членовете за техническите средства и умения за подобряване на качеството;
6. разходи по създаването и въвеждането на система за проверка спазването на мерките, възприети от организацията за прилагането на плана за подобряване на качеството.

(5) Допустими за финансиране по Сектор 07 са разходи, извършени колективно от кандидатите по чл.10, като например:

1. проучвания, срещи и консултации, свързани с изготвяне на местни планове за управление, които подобряват управлението и контрола върху условията на достъп до риболовните райони;
2. провеждане на кампании за събиране на потънали риболовни приспособления;
3. приложими проучвания, отнасящи се до осъществяването на сътрудничество в областта на рибарството с трети страни.

(6) Допустими разходи по всички останали сектори са разходи, съответстващи на принципите на Общата политика по рибарство на ЕС и на целите на мярката по чл. 15.

(7). Допустими са разходи, свързани с/със:

1. закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
2. предварителни разходи за подготовка на проекта, инженерни проучвания, оценки, анализи, включително финансови и изготвяне на технически и/или технологичен проект;
3. закупуване на земя, която има пряка връзка с предвидената инвестиция и е в размер до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта.

(8) Допустими са разходи, извършени след подписването на договора по чл. 27, ал. 2.

(9) Допустими са разходите по чл. 21, ал. 8, извършени в периода 01.01.2007 г. - 31.12.2015 г.

Чл. 22. Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ за:

1. закупуване на земя и съществуващи сгради, чиято стойност е по-голяма от 10 на сто от общите допустими разходи по проекта;

2. закупуване на земя, която няма пряка връзка с дейността на проекта;
3. данък добавена стойност /ДДС/, който подлежи на възстановяване;
4. разходи за изграждане на жилищни помещения и на сгради, несвързани с пряката дейност на проекта;
5. прехвърляне на участия в търговски дружества;
6. лизинг, извън рамките на срока на изпълнение на проектите и остатъчна стойност, която не става притежание на ползвателя на помощта;
7. банкови такси и разходи, свързани с гаранции и други подобни на тях;
8. инвестиции, които не са свързани с дейността на финансирания проект;
9. закупуване на съществуващи сгради и прилежаща инфраструктура;
10. частта от предварителните разходи за подготовката на проекта, проучвания, оценки, анализи, включително финансови, изготвяне на технически и/или технологичен проект, които са на стойност над 10 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта или надвишават левовата равностойност на 25 000 евро;
11. зарибителен материал и дейности по зарибяване;
12. инвестиции свързани с търговия на дребно;
13. закупуването на техника и оборудване втора употреба;
14. закупуване на транспортни средства, които не са свързани пряко с дейността на проекта;
15. инфраструктура, която няма пряка връзка с дейността на проекта;
16. инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), които не обслужват пряко дейността на кандидата;
17. специфични недопустими разходи, съгласно приложимото национално законодателство;
18. доставка и/или услуга, чиято стойност възлиза на сума по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, за която кандидатът не е получил най-малко две независими и съпоставими оферти от доставчици, оригиналите от които са приложени към заявлението за кандидатстване с изключение на разходите по чл.21, ал. 8. За недопустими се считат оферти, които не съдържат следните реквизити: срок на валидност на офертата, дата на офертата, подпис и печат на оферента;
19. плащане в натура;
20. данъци, мита и вносни такси;
21. изследователски риболов.

Чл. 23. Всеки доход, получен като резултат от реализацията на проект по реда на тази мярка трябва да се приспадне от нивото на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта.

Глава трета.

РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I

Ред за кандидатстване и процедура за одобряване на проектите

Чл. 24. (1) Започването и приключването на приема на заявления за кандидатстване се определят със заповеди на изпълнителния директор на ИАРА.

(2) Заповедите по ал. 1 се обявяват 15 работни дни преди датата на започване и 20 работни дни преди датата на приключване приема на заявления за кандидатстване на

електронните страници на ИАРА, на Министерство на земеделието и храните и на Държавен фонд „Земеделие”, както и на общодостъпно място в ИАРА и териториалните звена (ТЗ) на ИАРА.

Чл. 25. (1) Кандидатите подават заявление по образец, съгласно Приложение № 1, в ИАРА – Централна администрация /ЦА/.

(2) Заявлението за кандидатстване се подава лично от кандидата или от упълномощен от него представител, които представя изрично нотариално заверено пълномощно за кандидатстване пред ИАРА за безвъзмездна финансова помощ от ЕФР.

(3) Документите за кандидатстване трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да се представят в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата, подредени по реда, съгласно Приложение № 1. В случай на представяне на заверени от кандидата или от упълномощено от него лице копия на документи, техните оригинали се представят за преглед от служител на ИАРА.

2. да се представят на български език. В случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен в съответствие с Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа.

(4) При подаване на документите, в ИАРА в присъствието на кандидата се извършва опис на приложените документи към заявлението за кандидатстване.

(5) При непълнота на документите съгласно Приложение № 1, ИАРА връща заявлението на кандидата за отстраняване на непълнотите, който може да ги отстрани в срок от 14 дни.

(6) В случаите по ал. 5, заявлението за кандидатстване в представения вид може да бъде прието в ИАРА, ако кандидатът писмено декларира, че е запознат с резултата от проверката и изрично изрази желанието си то да бъде прието.

(7) При приемане на заявлението, служителят издава входящ номер на заявлението за кандидатстване.

Чл. 26. (1) В срок до три месеца от регистрирането на заявлението за кандидатстване, ЦА на ИАРА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за кандидатстване;

2. извършва проверка на място.

3. одобрява или отхвърля заявлението за кандидатстване на база съответствието на заявлението с

а) целите, дейностите и изискванията на тази наредба и критериите за избор на проекти (*Приложение № 2*), приети от Комитета за наблюдение на ОПРСР;

б) гарантирания бюджет, съгласно чл. 7, ал. 4.

(2) В случаите на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти, ЦА на ИАРА уведомява писмено кандидата, който в срок до 10 работни дни може да отстрани посочените нередовности, непълноти или неясноти, включително чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи, извън посочените съгласно Приложение № 1, свързани с одобрението на заявлението за кандидатстване.

(3) В случай, че по даден проект е необходимо експертно становище на друг орган или институция или е изпратено писмо за отстраняване на нередовност, срокът по ал. 1 спира да тече до получаване на отговор.

(4) При установяване на недопустимост на кандидата или проекта, изпълнителният директор на ИАРА изпраща на кандидата мотивиран писмен отказ.

(5) Проектите с положителен резултат от извършените проверки се разглеждат от Експертна комисия за оценка на проектите (ЕКОП), която се назначава от изпълнителния директор на ИАРА.

(6) При необходимост в състава на ЕКОП могат да бъдат включвани и външни експерти.

(7) ЕКОП изразява писмено становище пред изпълнителния директор на ИАРА за одобрение или отхвърляне на проекта в зависимост от критериите за избор на проекти по мярката.

Чл. 27. (1) Изпълнителният директор на ИАРА одобрява/отхвърля проекта, за което писмено уведомява кандидата.

(2) В срок до 10 работни дни от получаване на писменото уведомление за одобрение на проекта, кандидатът или упълномощено от него лице, с изрично нотариално заверено пълномощно, се явява за подписване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

(3) Договорът се подписва от изпълнителния директор на ИАРА и кандидата в три еднообразни екземпляра.

(4) При неявяване или неподписване на договора в определения срок, кандидатът губи право на получаване на безвъзмездна финансова помощ по одобрения проект и може да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

Чл. 28. (1) Когато сумата на предложените за разглеждане проекти надхвърля наличния бюджет по мярката, проектите се класират съгласно критериите за избор на проекти, съгласно *Приложение № 2* и се одобряват в низходящ ред.

(2) За класираните по реда на ал. 1 проекти с еднакъв брой точки, за които е установен недостиг на средства, се извършва допълнително класиране по реда на приемането на заявленията за кандидатстване.

Раздел II

Възлагане на одобрените дейности

Чл. 29. (1) За възлагане и изпълнение на одобрените дейности, които са обект на обществена поръчка, се провежда процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие със Закона за обществените поръчки (ЗОП), Правилника за прилагане на ЗОП, Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки и вътрешни правила за работа на съответния ползвател на помощта. В състава на комисията за провеждане на процедура за обществената поръчка задължително се включва като наблюдател представител на ИАРА.

(2) Оригинал от всеки договор за изпълнение на обществената поръчка, както и заверени копия от решението, обявлението и документацията за обществената поръчка, се предоставят от ползвателя на помощта на ИАРА и на РА, в срок до 5 работни дни от сключване на договора.

(3) В срок до 10 работни дни от сключване на договора за изпълнение на обществената поръчка, кандидатът или упълномощено от него лице, с изрично пълномощно, се явява в ИАРА – ЦА за подписване на Анекс към договора по чл. 27, ал. 2. В Анекса се определя окончателният размер на безвъзмездната финансова помощ в зависимост от стойността на договора за изпълнение на обществената поръчка.

Глава четвърта
ИЗПЛАЩАНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ И КОНТРОЛ
ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ

Чл. 30. (1) Безвъзмездната финансова помощ се изплаща след извършване на цялата инвестиция.

(2) Плащане преди завършване на цялата инвестиция е допустимо при спазване на разпоредбите на чл. 31, чл. 32, и чл. 33.

Чл. 31. (1) Авансово плащане се извършва при условие, че е предвидено в договора по чл. 27, ал. 2.

(2) Авансовото плащане е в размер до 20 на сто от стойността на одобрената безвъзмездна финансова помощ.

(3) Авансово плащане се допуска, при условие, че неговият размер надвишава левовата равностойност на 2 000 (две хиляди) евро.

(4) Авансово плащане може да бъде заявено не по-късно от три месеца от датата на подписване на договора по чл. 27, ал. 2.

(5) В случаите на авансово плащане, се представя неотменима банкова гаранция в полза на РА в размер на 110 на сто от стойността на авансовото плащане.

(6) Срокът на валидност на банковата гаранция по ал. 5 трябва да покрива срока на договора по чл. 27, ал. 2, удължен 6 месеца.

(7) Банковата гаранция по ал. 5 се освобождава, когато РА установи, че сумата на одобрените за плащане разходи, съответстваща на безвъзмездната финансова помощ свързана с инвестицията, надхвърля сумата на аванса.

Чл. 32. (1) При кандидатстване за авансово плащане, ползвателят на помощта подава заявка за авансово плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, в регионалните разплащателни агенции на РА (РРА-РА) по място на извършване на инвестицията като прилага документите съгласно *Приложение № 3*;

(2) Заявката за авансово плащане се подава не по-рано от 10 работни дни от подписване на договора по чл. 27, ал. 2.

(3) РРА-РА извършва преглед на документите в присъствието на ползвателя на помощта.

(4) При непредставяне или нередовност на документите по ал. 1, РРА-РА връща документите на ползвателя на помощта, заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(5) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 4, ползвателя на помощта има право в рамките на срока по чл. 32, ал. 2, отново да подаде заявка за авансово плащане.

(6) След приемане на документите за плащане, ползвателят на помощта получава номер на заявката.

(7) В срок от 25 работни дни от регистриране на заявката за авансово плащане, РА изплаща одобрената сума или мотивирано отказва авансовото плащане.

Чл. 33. (1) Междинно плащане е допустимо, не повече от един път за периода на изпълнение на проекта.

(2) Междинно плащане може да бъде извършено само след завършване на обособена част от инвестицията, заложена като такива в договора по чл. 27, ал. 2.

(3) Междинно плащане е допустимо за одобрена обособена част от инвестицията при условие, че неговият размер надвишава левовата равностойност на 3 000 евро.

(4) Междинно плащане може да бъде заявено не по-късно от шест месеца преди изтичане на крайния срок за извършване на инвестицията в договора по чл. 27, ал. 2.

Чл. 34. (1) При кандидатстване за междинно или окончателно плащане, ползвателят на помощта подава заявка за плащане (по образец), утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ в РРА – РА по място на извършване на инвестицията и прилага документите съгласно *Приложение № 4*.

(2) Заявка за окончателно плащане се подава след извършване на инвестицията, но не по-късно от 15 работни дни от изтичане на срока за извършване на инвестицията, посочен в договора по чл. 27, ал. 2.

(3) Документите по ал.1 трябва да бъдат представени в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от ползвателя. В случай на представяне на заверени от ползвателя на помощта копия на документи, техните оригинали се осигуряват за преглед от служителите на РА.

(4) РРА-РА извършва преглед на документите по ал. 1 в присъствието на законен представител или пълномощник на ползвателя на помощта.

(5) Документите по ал.1 се представят на български език. В случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен в съответствие с Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа .

(6) При непредставяне или нередовност на документите по ал. 1, РРА –РА връща документите на ползвателя на помощта, заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(7) След отстраняване на нередовностите, ползвателят на помощта има право в рамките на срока по ал. 2 отново да подаде заявка за плащане.

(8) След приемане на документите за плащане, ползвателят на помощта получава номер на заявката.

Чл. 35. (1) В срок до три месеца от регистриране на заявката за окончателно плащане, заедно с всички необходими документи, доказващи извършените инвестиции по проекта, РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. назначава извършването на проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи;

3. одобрява или мотивирано отказва изплащането на безвъзмездната финансова помощ след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие и съответствие по документи между одобрения инвестиционен проект и осъществените инвестиции по изпълнението му;

4. изплаща безвъзмездната финансова помощ на ползвателя на помощта;

5. изпраща уведомително писмо на ползвателя на помощта за извършеното плащане.

(2) В случай на нередовност на документите по ал. 1 или непълнота и неяснота в заявените данни и посочените факти, ЦУ на РА уведомява писмено ползвателя на помощта, който в срок до 10 работни дни от деня на уведомлението може да отстрани констатираните нередовности, непълноти и/или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, извън посочените съгласно *Приложение № 4*;

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности, този срок се удължава със срока за получаване на отговор;

2. със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ, в случай че по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, както и в случаите, когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност.

Чл. 36. (1) РА може да откаже изплащането на част или на цялата помощ, когато:

1. установи при проверките по чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2, нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти.

2. установи несъответствие между одобрените и фактически извършени инвестиции;

3. ползвателят на помощта не отстрани нередовностите, непълнотите и пропуските в срок до 10 работни дни;..

4. установи, че са извършени недопустими разходи.

(2) Отказът за плащане подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред министъра на земеделието и храните.

Чл. 37. В случаите, когато е отказано изплащане на безвъзмездната финансова помощ, ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане по същата инвестиция.

Глава пета.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОЕКТИТЕ И КОНТРОЛ

Чл. 38. (1) Одобреният проект се изпълнява в срок до 36 месеца.

(2) Срокът за изпълнение на проектите по сектори 01, 02 и 03, започва да тече от:

1. За Сектор 01- дата на признаване по реда на наредба № 41 от 20 април 2006 г.;

2. За Сектор 02- датата на решението за реструктуриране;

3. За Сектор 03- датата на получаване на специално признаване по реда на член 12 от Регламент (ЕО) № 104/2000.,

(3) За всички останали случаи срокът за изпълнение на проекта, започва да тече от датата на подписване на договора по чл. 27, ал. 2.

Чл. 39. Ползвателят на помощта е отговорен за изпълнението на одобрения проект, съгласно договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, настоящите общи условия, както и приложимото национално и общностно законодателство.

Чл. 40. Ползвателят на помощта е длъжен да изпълни проекта съобразно описанието на проекта, съдържащо се в Проектната обосновка и с оглед изпълнение на предвидените в него цели.

Чл. 41. (1) В случай на необходимост от извършване на промени в изпълнението на проекта, ползвателят на помощта представя в ЦА на ИАРА искане за изменение и/или допълнение на договора по чл. 27, ал. 2, с приложени документи, обосноваващи искането.

(2) Заявленията се разглеждат по реда на постъпването им в ЦА на ИАРА. ЦА на ИАРА може да поиска допълнителни уточняващи документи, както и да извърши проверка на място при необходимост.

(3) Не се приемат предложения за изменение и допълнение на договора по чл. 27, ал. 2, които водят до увеличаване на размера на одобрената безвъзмездна финансова

помощ, до промяна предназначението на одобрения проект или до увеличаване на срока за изпълнение на проекта, надхвърлящ максималния срок, определен в чл. 38, ал. 1.

(4) В срок до един месец, изпълнителният директор на ИАРА одобрява или мотивирано отказва заявлението за изменение и допълнение на договора по чл. 27, ал. 2, за което се съобщава по реда на АПК.

(5) В срок до 10 работни дни от получаване на съобщението за одобрение на промяната, ползвателя трябва да се яви в ИАРА за подписване на анекс към договора по чл. 27, ал. 2.

(6) Анексът по ал. 5 се подписва по реда на чл. 27.

Чл. 42. За проекти, реализирани с цел гарантиране на съответствие със стандартите от правото на Общността, отнасящи се до опазване на околната среда, здраве и хигиена на животните, човешко здраве и безопасни условия на труд, безвъзмездната финансова помощ се отпуска до датата, на която тези стандарти стават задължителни за ползвателя на помощта.

Чл. 43. За период от 5 години от датата на сключване на договора по чл. 27, ал. 2, ползвателят на безвъзмездната финансова помощ е длъжен:

1. да използва придобитите въз основа на одобрения проект активи по предназначение;

2. да не продава, дарява, преотстъпва ползването на активите, предмет на подпомагане под каквато и да е форма, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;

3. да не променя местоположението на подпомогнатата дейност;

4. да съхранява всички оригинални документи, свързани с инвестицията, които не са предоставени при подаване на заявлението за кандидатстване или заявката за плащане;

5. за проекти, надвишаващи левовата равностойност на 50 000 евро, в шестмесечен срок след окончателното изплащане на безвъзмездната финансова помощ, да постави на видно място на обекта табела, указваща, че изграждането на обекта или закупуването на оборудването е осъществено с безвъзмездната финансова помощ по ОПРСР и ЕФР.

Чл. 44. Ползвателят на помощта гарантира, че участниците в съфинансираният от ЕФР проект са били информирани за това финансиране.

Чл. 45. ИАРА осъществява последващ контрол върху целевото използване на инвестициите за сроковете по чл. 43.

Чл. 46. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя всяка поискана информация, свързана с предмета на проекта по тази наредба, на упълномощени представители на ИАРА, Министерство на земеделието и храните, РА, Министерство на финансите, Сметната палата на Република България, Европейската комисия, Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите, както и на всеки упълномощен външен одитор, на когото е разрешено да упражнява своето право на контрол върху документите и договорните условия на всички ползватели и техните подизпълнители и доставчици, свързани с осъществяването на проекта.

(2) Контролът по ал. 1 се извършва в срока по чл. 43.

(3) В случаите, когато ИАРА или Европейската комисия извършва оценка или наблюдение на ОПРСР, ползвателят на помощта е длъжен да осигури, както преди

започване, така и в хода на изпълнение на проверката на място, целият набор от изисквана документация и информация, свързани с проекта (изисквана преди започването или в процеса на извършване на проверката).

(4) Ползвателят на помощта трябва да оказва пълно съдействие на експертите от институциите, посочени в ал. 1, както и да осигури достъп до местата, където се изпълнява проекта.

(5) Ползвателят на помощта гарантира, че правата на упълномощени представители на ИАРА, Министерство на земеделието и храните, ДФЗ, Министерство на финансите, Сметната палата на Република България, Европейската комисия, Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите, както и на всеки упълномощен външен одитор, извършващи одити, проверки и проучвания съгласно чл. 46, ал. 1, ще се упражняват равноправно, при еднакви условия и в съответствие с еднакви правила и по отношение на неговите партньори и подизпълнители

Чл. 47. Ползвателите са длъжни да водят счетоводство по реда на Закона за счетоводството като поддържат отделна аналитична счетоводна сметка за инвестициите, за които са получили безвъзмездна финансова помощ от ЕФР за период от 5 години, считано от датата на подписване на договора по чл. 27, ал. 2.

Чл. 48. (1) Ползвателите на безвъзмездна финансова помощ са длъжни да сключат и поддържат валидна застраховка на имуществото, предмет на подпомагане в полза на РА, срещу рисковете съгласно *Приложение № 5*, за срока от подаване на заявката за окончателно плащане до изтичането на срока по чл. 43 като са длъжни всяка година да подновяват застрахователните полици.

(2) Договорът за застраховка по ал. 1 се сключва при следните условия:

1. при тотална щета на застрахованото имущество, в резултат на събитие, покрито по условията на договора за застраховка, застрахователят изплаща обезщетението на РА до размера на получената безвъзмездна финансова помощ.

2. при частично погиване на застрахованото имущество, обезщетението се изплаща на ползвателя на помощта.

(3) Със сумата на застрахователното обезщетение, когато същото се изплаща на РА, се намалява размерът на задължението на ползвателя на помощта към РА.

(4) При настъпване на частична щета, ползвателят на помощта е длъжен да възстанови подпомогнатия актив.

(5) При отказ на застрахователя да застрахова имуществото, предмет на подпомагане, се изисква писмено становище от застрахователя за направения отказ.

Чл. 49. РА осъществява последващ контрол върху изпълнение на разпоредбите по чл. 48.

Чл. 50. При неспазване на условията по чл. 43 - 49 включително, се взема решение относно обявяването на получена по реда на тази наредба безвъзмездна финансова помощ за изискуема и открива процедура по възстановяване на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ.

Глава Шеста. **ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ**

Чл. 51. С цел осигуряване на публичност и прозрачност ИАРА публикува на електронната си страница следната информация за всеки проект:

1. име на ползвателя, наименование на проекта и местонахождение на инвестицията, когато е приложимо;
2. приоритетна ос, мярка и дейност;
3. общ размер на одобрената безвъзмездна финансова помощ по проекта;
4. общ размер на изплатената безвъзмездна финансова помощ по проекта.

Допълнителни разпоредби

§1. По смисъла на тази наредба:

1. **„Сектор „Рибарство“** е секторът от икономиката, който обхваща всички дейности за улов, производство, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура;

2. **„Оперативна програма“** е отделен документ, изготвен от държавата - членка и одобрен от Комисията, съдържащ съгласуван пакет от приоритетни оси, които да бъдат постигнати с помощта от ЕФР;

3. **„Приоритетна ос“** е един от приоритетите в дадена оперативна програма, съставен от група мерки, които са свързани и имат конкретни измерими цели.

4. **„Мярка“** е набор от сектори, насочени към изпълнение на дадена приоритетна ос.

5. **„Сектор“** е набор от дейности, насочени към изпълнение на дадена мярка.

6. **„Кандидат“** е физическо лице, едноличен търговец или юридическо лице, което кандидатства за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ.

7. **„Ползвател на помощта“** е физическо лице, едноличен търговец или юридическо лице, което е крайния получател на публична помощ.

8. **„Аквакултура“** е отглеждането или култивирането на водни организми с помощта на дейности, предназначени да повишат продукцията на въпросните организми над естествения капацитет в естествената им среда; организмите остават собственост на физическо или юридическо лице през етапа на отглеждане и култивиране, до прибирането на добива включително.

9. **„Допустими за финансиране разходи“** е общата сума от всички плащания за одобрените на ползвателя на помощта дейности.

10. **„Проект“** е заявление за кандидатстване, придружено от всички изискуеми документи както и съвкупност от материални и нематериални активи и свързаните с тях дейности заявени от кандидата и допустими за финансиране от Оперативна програма за развитие на сектор рибарство.

11. **„Нередност“** е всяко нарушение на разпоредба от законодателството на Общността, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало ефекта на щета върху общия бюджет на Европейския съюз чрез натоварване на общия бюджет с неоправдан разход.

12. **„Административни проверки“** са проверки съгласно условията и разпоредбите на член 39, т. 2 на Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията от 26 март 2007 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент на Съвета (ЕО) № 1198/2006г..

13. **„Плащане в натура“** е предоставяне на земя или недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа, или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.

14. **„Авансово плащане“** е плащане след одобрение на проекта и преди извършване на инвестиционните разходи.

15. **„Независими оферти“** са оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си:

- а) едното лице да участва в управлението на дружеството на другото;
- б) да са съдружници;
- в) съвместно да контролират пряко трето лице;
- г) да участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните.

16. **„Съпоставими оферти“** са оферти, които се сравняват на базата на:

- а) цена;
- б) размер на авансово плащане;
- в) наличие на сервизно обслужване;
- г) срок на доставка
- г) съответствие с технологичния проект
- д) предвидено обучение на персонала.
- е) гаранционен срок

17. **„Оперативни разходи“** са административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите.

18. **„Общ интерес“** – Дейности и услуги достъпни за всички заети в сектор "Рибарство и аквакултури" при еднакви условия. Мерките от общ интерес са с по-широк обхват от мерките, предприемани от частни организации, и които подпомагат постигането на целите на Общата политика по рибарство на ЕС*

19. **„Научни организации“** са висшите училища и колежи (съгласно номенклатурата на Националния статистически институт), институтите на Българската академия на науките, ведомствените научни институти, неправителствените организации и стопански субекти, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност.

20. **„Учебни организации“** са учебни заведения, създадени по реда на Закона за народната просвета и Закона за висшето образование

21. **„Изследователски риболов“** - използване на различни видове оборудване за търсене на риба, както и риболовни уреди, установяващи видовете и количествата рибни ресурси в дадена зона, с цел определяне на размера на рибните ресурси и икономическата жизнеспособност на стопанския риболов в тази зона.

Заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание § 54, ал. 1 ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за рибарството и аквакултурите (Обн. ДВ бр. 36 от 2008 г.).

§ 3. Лицата, които участват в избора, финансирането и контрола на промоционалните програми, са длъжни да не разпространяват информацията, станала им известна при осъществяването на тези дейности.

§ 4. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури и на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" – Разплащателна агенция.

§ 5. Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ:

/ВАЛЕРИ ЦВЕТАНОВ/

Съгласували:

Заместник-министър на земеделието и храните:.....
/Бюрхан Абазов /

Заместник-министър на земеделието и храните: .....
/инж. Димитър Пейчев/

Заместник-министър на земеделието и храните: .....
/д-р Светла Бъчварова/

Съветник на министъра на земеделието и храните: .....
/Бойко Ценов/

Директор на дирекция “Правни дейности” на МЗХ: .....
/Севинч Солакова/

Изп. директор на ИАРА: .....
/Марин Димитров/

Директор Дирекция “ЕФР”: .....
/Венцислав Иванов/

Изготвили:
Началник отдел „ПМ”, Дирекция ЕФР: .....
/Елиза Дилова/

Младши експерт „ПМ”, Дирекция ЕФР: .....
/Катерина Чушева/

Старши юриконсулт, Дирекция ЕФР: .....
/Йонко Банев/

Приложение №1

Приложение №2 към чл. 28, ал. 1 Критерии за приоритизация на проектите в условията на ограничен бюджет

Приоритет за избор на проектите ще бъде даван в следната последователност:	
1. Поощряване организацията на производствената, преработвателната и маркетинговата вериги на рибните продукти;	*1
2. Подобряване професионалните умения и обучение по безопасност;	*0.8
3. Насърчаване използването на технологични иновации (по-селективни риболовни техники, надхвърлящи регламентирания изисквания в законодателството на Общността или иновации за защита на риболовните уреди и уловите от хищници), които не повишават риболовното усилие;	*0.5 *0.4
4. Други операции;	100
Точки за оценка:	50
1. Над 50 члена в асоциацията или	20

организацията на производителите 2. От 30 до 50 члена 3. Под 30 члена Максимален брой точки	100
--	-----

Приложение № 3 към чл. 32, ал. 1
ДОКУМЕНТИ ЗА АВАНСОВО ПЛАЩАНЕ

1. Заявка за авансово плащане (по образец).
2. Копие от документ за самоличност на ползвателя и на лицето, подаващо документите (в случай на упълномощаване);
3. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от ползвателя на помощта;
4. Банкова гаранция за авансово плащане, в размер на 110 на сто от стойността на авансовото плащане, за което се кандидатства. Банковата гаранция трябва да е издадена от банки, извършващи банкова дейност на територията на Република България, съгласно изискванията на БНБ. Банковата гаранция трябва да бъде сключена за срок не по-късно от оставащия към датата на подаване на заявка за авансово плащане срок на споразумението между ползвателя и РА, удължен с шест месеца.

Приложение № 4 към чл. 34, ал. 1
ДОКУМЕНТИ ЗА МЕЖДИННО ИЛИ ОКОНЧАТЕЛНО ПЛАЩАНЕ

1. Заявка за плащане (по образец).
2. Копие от документ за самоличност на ползвателя на помощта.
3. Копие от регистрацията на Единния идентификационен код (ЕИК) по БУЛСТАТ
4. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай, че документите не се подават лично от ползвателя на помощта.
5. Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения, издадено от съответната Териториална дирекция (ТД) на Националната агенция за приходите (НАП) в рамките на месеца, предхождащ датата на кандидатстване.
6. Счетоводен баланс за годината, предхождаща годината на подаване на заявката и към датата на подаване на заявката съгласно закона за счетоводството.
7. Копие на извлечение от Инвентарна книга или разпечатка от счетоводната система на ползвателя на помощта, доказващо заприходяването на подпомаганите активи.
8. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс към датата на подаване на заявката за плащане съгласно Закона за счетоводството.

9. Копие от регистрация по Закона за данък върху добавената стойност, ако лицето е регистрирано по ЗДДС или декларация (по образец) в случай, че не е регистрирано.
10. Договор за строителство, доставка или услуга на всеки обект на проекта с детайлно описание на техническите характеристики, цена, срок, количество и начин на доставка. В договорите се описва ДДС.
11. Приемо-предавателен протокол между доставчика/изпълнителя и ползвателя за всеки обект на инвестицията, съдържащ подробно описание на техническите характеристики.
12. Регистрация по реда на наредба № 41 от 20 април 2006 г. за организации на производители на аквакултури и браншови организации.
13. Регистрация по чл. 14 от ЗСБТ като пазари на производителите
14. Първични счетоводни документи (фактури), доказващи извършените разходи.
15. Платежен документ (касова бележка/платежно нареждане), прикрепен към всяка фактура, който доказва плащане и банково извлечение от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на ползвателя, съгласно Наредба № 27 Чл. 3 ал. 1 на БНБ.
16. Застрахователна полица за всички активи на предмета на инвестицията покриваща рисковете, описани в Договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в полза на Разплащателната агенция, валидна за срок от 12 месеца.
17. Копие от квитанция или от платежно нареждане, прикрепено към фактура и банково извлечение от деня на плащането за изцяло платена застрахователна премия за срока на застраховката.
18. Декларация от доставчици, че предмета на проекта (за оборудване) не са втора употреба.
19. Декларация за банковите сметки за извършени плащания към доставчици.

Б. Специфични документи по видове разходи:

Закупуване на ноу-хау, патенти права и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта

1. Копие от издаден от Патентното ведомство патент, който е предмет на закупуване от ползвателя.
2. Лицензионен договор, вписан в Патентното ведомство, за срок не по-малък от 5 години от датата на подписване на договора с Разплащателната Агенция с описани финансови условия на договора или друг документ, удостоверяващ закупуването на патент от ползвателя.

Специализирани транспортни средства, пряко свързани с производствената дейност на кандидата;

1. Копие от свидетелство за регистрация на специализирано транспортно средство.

Закупуване на земя, която има пряка връзка с целите на дейността и е в размер до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта;

1. Документ, удостоверяващ правото на собственост на земята на ползвателя на помощта, представен в предвидената от българското законодателство форма.
2. Актуална скица на земята, издадена не повече от 6 месеца преди датата на подаване на заявката за плащане.
3. Копие от удостоверение за данъчна оценка на земята към датата на закупуване (изисква се, в случай на закупуване на земята след датата на кандидатстване за подпомагане).

Въвеждане на системи за контрол на качеството, безопасни условия на труд и опазване на околната среда и водите (въвеждане на системи за управление на предприятията и разработване на НАССР);

1. Копие от документ, удостоверяващ постигането на съответствие с международно признати стандарти (при кандидатстване за такива).

Създаване на Организации на производителите

1. Копие от съдебното решение за регистрация и удостоверение за актуалното състояние на организацията
2. Учредителен акт

Преструктуриране на признати организации на производители в сектор „Рибарство“.

1. Копие от Оперативната програма на организацията на производителите.
2. Копие от Вътрешния правилник за дейността на организацията на производителите.
3. Документи, удостоверяващи промяната на Вътрешния правилник за дейността на организацията на производителите.

Прилагане на планове за подобряване на качеството на продуктите, произвеждани от организации на производителите.

1. План за подобряване на качеството на продуктите, произвеждани от организацията на производителите, утвърден от Министъра на земеделието и храните.

Приложение № 5 към чл. 48, ал. 1

ПОКРИТИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РИСКОВЕ

1. Пожар, мълния, експлозия, имплозия.
2. Сблъсък с летателни апарати и тела и/или падащи предмети от тях.
3. Буря, ураган.
4. Тежест и измокряне от естествено натрупване на сняг или лед.
5. Измокряне от забравени кранове или чешми или авария на водопроводни или отоплителни инсталации.
6. Наводнения от природни бедствия.
7. Свличане на земни маси.
8. Земетресения.
9. Кражби от всякакъв тип.
10. Транспортиране на застрахованото имущество със собствен автотранспорт.